

ŠVEDIJOS APLINKOSAUGINIO ŠVIETIMO INTEGRAVIMAS

Bendrojo ugdymo programoje akcentuojamas kompetencijų ugdymas. Kompetencijų sąrašė, be kitų kompetencijų, taip pat yra randamos su aplinkosauginiu švietimu susijusios kompetencijos: natūralių procesų supratimas bei augalų ir gyvūnų pažinimas, ir tvaraus vystymo tikslų įgyvendinimas.

Pradinių klasių ir pagrindinio ugdymo turinio programoje (Lgr 11) detalizuojama kokių pamokų metu ir kaip yra gilinama ši ne vien į aplinkosauginius, bet ir tvaraus vystymosi klausimus. Šios temos išskaidytos ir įtrauktos į šių disciplinų turinį: namai ir vartojimas, fizinis judėjimas ir sveikata, biologija, chemija, pilietiškumas ir geografija.

Po Švedijoje įvykusios decentralizacijos, švietimas tapo didesne atsakomybe savivaldybėms. O tam, kad palengvinti švietimo keliamus tikslus mokytojams, buvo pradėtos steigti gamtos mokyklos, kurios yra pilnai finansuojamos savivaldybių.

ŠVEDIJOS GAMTOS MOKYKLŲ VEIKIMAS

Be švietimo sistemos ir savivaldybių keliamų tikslų, gamtos mokyklos sau taip pat kelia tam tikrus reikalavimus. Visose gamtos mokyklose pabrėžiamas buvimas gamtoje nuo jauno amžiaus, kadangi patyriminis ugdymas padeda geriau suprasti aplinkos problemas bei teikia kitas naudas, tokias kaip emocinė ir fizinė gerovė. Tačiau tai nėra taikoma vien vaikams, tie patys principai gali būti taikomi ir suaugusiems. Tačiau gamtos mokyklos Švedijoje yra pritaikytos tik vaikams, mokytojams ir mokyklų administracijai, kitų visuomenės grupių švietimas čia nevyksta. Gamtos mokyklų mokytojais gali būti bet koki pedagoginį išsilavinimą turintys specialistai. Šie mokytojai sudaro užsiėmimus pagal temas kurios pritaikomos prie bendrojo ugdymo programos. Temos yra vykdomos tik tam tikromis savaitėmis, tada mokytojai turi užsiėmimas užsiregistruoti iš anksto.

DANIJOS APLINKOSAUGINIO ŠVIETIMO INTEGRAVIMAS

Danijos švietimo sistema, taip pat, stipriai atliepia į kompetencijų ugdymo tikslus. Natūralu, kad gamtos mokslų disciplinose yra priskirtos kompetencijos kurios siejasi tiek su ekologiniu sąmoningumu, tiek ir tvaraus vystymo planų įgyvendinimu. Tačiau Danijos švietimo sistemoje taip pat atsirado nauja disciplina: "Natur/technologij" (gamta ir technologijos). Šios pamokos tikslas yra suprasti naturalųjį pasaulį ir žmogaus sukurtą pasaulį.

Net ir bendrojo ugdymo plane yra nurodomi pavyzdžiai kaip tam tikras veiklas mokytojai gali vykdyti lauke, tam kad vaikai ugdytų reikamas kompetencijas. Dėl to kad ugdymo turinyje yra stipriai akcentuojamas patyriminis mokymas ir mokymas būnant lauke, mokytojams dažnai prireikia gamtos mokyklos specialistų pagalbos.

Daugelyje savivaldybių esančių gamtos mokyklos funkcijos yra apmokamos pačios savivaldybės. Čia, kaip ir Švedijoje, atsispindi didelė bendruomeniškumo svarba.

DANIJOS GAMTOS MOKYKLOS

Danijoje esančios gamtos mokyklos stipriai skiriasi viena nuo kitos. Jų savitumas priklauso nuo to ar jos yra miesto teritorijoje, už miesto ar gamtoje, ir kokioje gamtos vietoje jos yra įsikūrusios. Panašiai kaip ir Švedijoje gamtos mokyklos kuria užsiėmimus įvairiomis temomis kurios pritaikomos įvairioms formalaus ugdymo pamokoms. Šios temos talpinamos gamtos mokyklų arba savivaldybės internetiniame puslapyje, kur mokytojai gali rezervuoti laiką. Danijos gamtos mokyklos išskirtinos tuo, kad jų siūlomais užsiėmimais siekiama perteikti kuo tikresnį gamtos vaizdą. Vaikai naudojami peiliais, kirviais, stato slėptuves, žvejoja, darinėja žuvis ir ką tik sumedžiotus žvėris.

Danijoje, įvairios gamtos mokyklos, turi skirtingas tikslines grupes, taip atverdamos aplinkosauginį švietimą platesnei visuomenės daliai.

JUNG TINĖS KARALYSTĖS APLINKOSAUGINIO ŠVIETIMO INTEGRAVIMAS

Jungtinė Karalystė į visuomenės įtraukimą į aplinkosaugą bei aplinkosauginių kompetencijų ugdymą žvelgia labai rimtai. Aplinkosauginis švietimas skatinamas visais lygiais: visos viešojo/privataus sektoriaus ir kitos įstaigos yra skatinamos į savo strateginius planus įtraukti aplinkosauginį švietimą ir ekologinio sąmoningumo didinimą bei stiprinti organizacijoje dirbančių/savanoriaujančių/besimokančių žmonių įsitraukimą į aplinkos saugojimą. Tačiau ryškiausiai tęstiniu aplinkosauginiu švietimu Jungtinėje Karalystėje užsiima įvairios ne pelno siekiančios organizacijos, pavyzdžiui tokios kaip National Association for Environmental Education.

Jungtinėje Karalystėje aplinkosauginis švietimas į bendrąją ugdymo programą įtrauktas nevienodai. Velse ir Škotijoje tvaraus vystymosi švietimas yra tarpdisciplininis dalykas. Nuo 2014 m. Anglija bendrojo ugdymo programose nebeturi atskiros aplinkosauginio švietimo pamokos ar dedikuoto valandų kiekio aplinkosauginiam švietimui mokyklose vykti

JUNG TINĖS KARALYSTĖS GAMTOS MOKYKLŲ VEIKIMAS

Jungtinėje Karalystėje gamtos mokyklų steigimu ir koordinavimu užsiima įvairios ne pelno siekiančios organizacijos. Didžiausia iš jų – The Wildlife Trust. Organizacija turi daugiau nei 100 edukacijos ir gamtos centrų, kuriuose vyksta tęstinės švietimo veiklos. Jų duomenimis, kasmet pas juos apsilanko pusė milijono vaikų. Kiekvienas centras yra unikalus dėl jį supančios skirtingos gamtos. Nepaisant to, funkcinė prasme visi centrai yra labai panašūs bei siekia tų pačių tikslų – edukuoti žmones apie gamtą ir aplinką. Visi šie centrai yra mokami, vienos dienos kaina gali siekti iki 10 svarų, tačiau ji taip pat gali priklausyti ir nuo minimalios grupinės edukacijos kainos, kurią nustato centras.

VOKIETIJOS APLINKOSAUGINIO ŠVIETIMO INTEGRAVIMAS

2017 metais Vokietijai išleidus Darnaus vystymosi švietimo nacionalinį veiksmų planą buvo pradėtas aplinkosauginio švietimo integravimas. Veiksmų plane yra nurodyti tikslai ir užduotys organizacijoms, teikiančioms formalus, neformalus, informalaus, aukštojo ar profesinio švietimo paslaugas.

Ikimokyklinio amžiaus formaliame ugdyme Vokietija darnaus vystymosi švietimą diegia per integruotas pamokas ir mokytojų aplinkosauginių kompetencijų kėlimą. Mokyklose tvarus vystymasis taipogi yra integruotas į bendrojo ugdymo programas, diegiant aplinkosauginio švietimo elementus į kiekvieną iš mokomųjų dalykų bei taikant tarpdisciplininius metodus. Iki 2025 metų. Vokietija siekia integruoti tvaraus vystymosi temas į visus mokomuosius dalykus. Šalia to taip pat didelė svarba yra teikiama ir mokytojų mokymui, bei mokyklų bendradarbiavimui su įvairiais socialiniais partneriais, tokiais kaip privačiu sektoriumi, NVO, gamtos mokyklomis, kurie galėtų prisidėti prie dar efektyvesnio mokymo.

VOKIETIJOS GAMTOS MOKYKLŲ VEIKIMAS

Vokietijoje egzistuoja platus privačių bei valstybinių gamtos mokyklų tinklas. Kalbant apie valstybines gamtos mokyklas, šiuo metu dauguma jų tampa centrais, dirbančiais pagal darnaus vystymosi švietimo (Education for Sustainable Development) tikslus. Tai reiškia, kad kartu su formalaus švietimo įstaigomis ir kitomis organizacijomis jos siekia stiprinti aplinkosauginį švietimą, suteikdamos savo individualų paslaugų rinkinį, tačiau prisidedamos prie tų pačių kompetencijų stiprinimo. Gamtos mokyklos gali būti finansuojamos ministerijų, kita pajamų dalis ateina iš apmokamų paslaugų.